

U řeky vyroste škola

15.6.2026 - | Městská část Praha 7

Co vlastně znamená stavět školu v 21. století? Nestačí postavit budovu s třídami a chodbami, nestačí ani moderní fasáda nebo solární panely na střeše. Škola dnes musí být místem, kde prostor sám o sobě žáka tvaruje a podněcuje v něm zvědavost. Přesně taková má být ZŠ Jana Vodňanského, jejíž výstavba v Jankovcově ulici právě vstupuje do rozhodující fáze.

Většina ze sedmi základních škol v Praze 7 byla navrhována na přelomu 19. a 20. století, v době, kdy bylo normální, že učitel trestal děti při výuce rákoskou, a kdy se aktivita dětí v hodinách omezovala na sezení a pasivní přijímání a memorování informací. Nejmladší školní budova zde vznikla bezmála před sto lety. Všechny tyto školní objekty slouží výuce dodnes, ačkoliv už máme od školní docházky zcela jiná očekávání.

Vzdělávání nové doby

V dnešním pojetí by měl být učitel spíše průvodce vzděláváním, který se snaží k dětem přistupovat individuálně a umožnit každému dítěti, aby se rozvíjelo podle svých schopností, aby dostávalo šanci objevovat všechny své talenty, aby se učilo vnímat vzdělávání jako součást svého života, která se může odehrávat kdykoli a kdekoli, nejen ve třídě v době od 8 do 13.30 hodin. Nové metody výuky také upouštějí od zažitého schématu, kdy v hodině vyučuje jeden učitel. Standardní součástí vyučování jsou dnes asistenti pedagoga a často i další učitel. Jako překonané se už jeví také uspořádání třídy podle vzoru „tabule - katedra na stupínku - žáci v lavicích za sebou“. Prostředí školy se může stát inspirací pro učitele i děti a vést je k využívání nejrůznějších metod vzdělávání, a to nejen ve třídách, ale i v dalších prostorách školy, na chodbách, schodištích, na zahradě, na střeše, kdekoli... Budova sama může být učební pomůckou.

Uzavření škol během pandemie covid-19 ukázalo, že ačkoliv se děti dokážou vzdělávat i jednotlivě mimo školní budovu, nezastupitelnou roli v komplexním sociálním a dovednostním rozvoji dětí hraje právě společný pobyt ve školní budově. Škola není jen prostor pro předávání vědomostí, které probíhá ve vyučovacích hodinách, ale význam školy - neméně důležitý - spočívá i v tom, jakým způsobem mohou děti trávit ve škole čas, kdy se právě neučí. To, že školní prostředí dává pocit bezpečí a zároveň nabízí možnosti odpočinku, příležitosti pro setkávání, prostor pro společnou hru, sport i posezení s knížkou či místo pro chvíli klidného spočinutí atd., je proto stejně důležité jako to, že podporuje vzdělávání.

Tělocvična s výhledem na řeku

Nová škola v Jankovcově ulici bude mít šest nadzemních a jedno podzemní podlaží a půdorys přibližně 47 × 47 metrů. Srdcem budovy bude centrální atrium s pobytovým schodištěm, kolem nějž budou rozmístěny variabilně uspořádané třídy. Prosklené příčky umožní, aby světlo prostupovalo celou budovou a aby schodiště sloužilo nejen chůzi, ale i setkávání či skupinové výuce. Kapacita školy bude 570 žáků - 2 × 9 tříd po 30 žácích a dvě přípravné třídy. Architektonickou perličkou je tělocvična s venkovním hřištěm na střeše a výhledem na Vltavu.

Celá budova bude vytápěna tepelnými čerpadly s 31 zemními vrty hluboce zapuštěnými do podloží, na střeše bude fotovoltaická elektrárna a provoz bude řízen systémem, který automaticky reguluje osvětlení, vytápění, větrání i stínění. Výsledkem je budova v energetickém standardu A. Lokalita nedisponuje dostatečnou rezervou v příkonu ani v teplovodu, ale projekt se s tímto omezením

vypořádal inovativně. Děti se tu nebudou učit o energetické udržitelnosti pouze z učebnic: teplo ze země, elektřina ze slunce a chytrý systém, jenž reguluje každou žaluzii i každý radiátor, budou denní realitou, kterou půjde vidět, pochopit a toto poznání si přirozeně odnést do života. Budova tak splní požadavky na ekonomičnost a hospodárny provoz a současně bude plně respektovat ekologické, edukativní, sociální i estetické nároky.

Stavba dostala zelenou

Cesta od soutěže ke stavebnímu povolení nebyla přímočará. Povolení bylo vydáno 30. prosince 2024, přišlo však odvolání od společnosti České přístavy, a. s. 18. září 2025 odvolací orgán Magistrátu hl. města Prahy potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu Prahy 7, odvolání nebylo vyhověno. Rozhodnutí nabylo právní moci 6. října 2025 a cesta pro realizaci se uvolnila.

V prvním pololetí 2026 Praha 7 vypíše veřejnou zakázku v nadlimitním režimu. Podpis smlouvy se zhotovitelem a zahájení prací se předpokládá v červnu 2026. Nejprve proběhnou bourací práce na stávajících objektech, poté samotná výstavba, která potrvá přibližně 27 měsíců. S předáním školy se předběžně počítá v průběhu roku 2029.

Součástí projektu je i obnova zaniklé uličky Přádelní jako pěšího a cyklistického propojení a úprava předprostoru školy na nároží Jankovcovy a Přádelní jako malého náměstí se stromy a lavičkami. Prostory v přízemí – jídelna/aula, školní klub, knihovna – budou v určených režimech sloužit i veřejnosti. Sportoviště na střeše bude mít vlastní veřejný vstup nezávislý na provozu školy. Celá budova bude bezbariérově přístupná.

Jan Vodňanský by si jistě přál, aby Holešovice měly věci hezké a smysluplné. Nová škola, která ponese jeho jméno, takovým místem být chce. Místem, kde se přemýšlí, hraje, tvoří. Místem, které inspiruje. Místem, na které stálo za to čekat sto let.

Víte, kdo byl Jan Vodňanský?

Spisovatel, herec, písničkář a holešovický patriot, jehož slova o starých Holešovicích – „ze všech měst světa nejvíce já vás mám rád“ – v meandru řeky Vltavy rezonují dodnes. Jan Vodňanský se mimo jiné proslavil také svou bohatou tvorbou pro děti a na jeho hravě provokativních textech mnozí (nejen) Holešovičtí vyrůstali. V březnu 2021 tento mistr slova odešel. A Sedmička se rozhodla, že nová základní škola, která v Holešovicích vyroste, ponese právě jeho jméno. Sedmička roste, školy nestačí

Čísla jsou neúprosná. Praha 7 zřizuje šest základních škol s celkovou reálnou kapacitou 3370 míst. Ještě v roce 2016 byly naplněné z 82 procent, dnes jsou na sto procentech. Nejnovější demografická studie říká, že nejpozději v roce 2029 bude v Praze 7 žít 4500 dětí ve věku 6 až 14 let, přičemž největší nárůst se odehraje právě v dolních Holešovicích, kam dokončované developerské projekty přivádějí stovky nových rodin.

Potřeba školních míst v Holešovicích bude v roce 2029 přibližně o 400 vyšší než stávající kapacity, a to ještě bez budoucí zástavby Bubnů-Zátor, která časem vygeneruje potřebu dalších dvou až tří tisíc míst. Nová škola tak není jen zbožné přání, je to nutnost. Sedmička se přitom doposud rozhodně nechovala pasivně. V letech 2020 až 2022 vzniklo třeba v ZŠ T. G. Masaryka na Ortenově náměstí šest nových kmenových tříd. Ale stávající budovy mají své limity, a tak zkrátka nastal čas postavit školu novou.

Architektura, která nekřičí, ale promlouvá

V lednu 2022 byla vyhlášena mezinárodní otevřená architektonická soutěž. Výsledek předčil

očekávání, přihlásilo se třicet týmů z celé Evropy i zámoří. Vedle českých studií dorazily návrhy z Rakouska, Velké Británie, Kanady i Vietnamu. Vítězem se stal tým pražských architektů pod vedením Josefa Choce. Mezinárodní porota ocenila kompaktnost, přehlednost a smysluplné zapojení jeho projektu do vznikajícího bloku. Nová škola tak bude jednou z prvních staveb, které předurčí vzhled celého nově vznikajícího bloku domů v této části Holešovic.

Ještě před vyhlášením soutěže přitom Sedmička udělala něco, co není u podobných projektů samozřejmé: od prosince 2020 pořádala pravidelná setkání s expertní skupinou učitelů a ředitelů z místních škol i se studentským zastupitelstvem. Výstupy těchto setkání se promítly přímo do soutěžního zadání. Výsledný návrh tedy není jen estetickým gestem, ale hlavně odpovědí na skutečné potřeby lidí, kteří ve škole tráví většinu svého dne.

Další zajímavé informace nejen o výstavbě nové základní školy se dočtete na těchto odkazech:

- www.praha7.cz/zakladni-skola-jana-vodnanskeho
- www.praha7.cz/nova-skola-po-sto-letech

<https://www.praha7.cz/u-reky-vyroste-skola>